

„Vidím, že Ti není dobře.“ Co dělat, když žák ubližuje sám sobě.

Milé kolegyně, milí kolegové,

možná jste to už zažili – žák, který působí odtažitě, vyhýbá se pohledu, nebo se náhle změní jeho chování. Někdy jsou signály nenápadné, ale jejich význam může být zásadní. Čím dál častěji se setkáváme s tématy, která zasahují hluboko do života našich žáků – a vyžadují od nás citlivost, trpělivost i odvahu. Jedním z nich je i sebepoškozování.

V tomto newsletteru se podíváme, jak rozpoznat varovné signály, jak vést rozhovor se žákem v bezpečném a podpůrném prostředí a jaké konkrétní kroky může pedagog podniknout. **Cílem je dát vám jasný, praktický rámec, který vám pomůže reagovat s jistotou a zároveň ochránit žáka i sebe.**

Vaše role je v těchto situacích klíčová – a my věříme, že díky těmto tipům budete mít k dispozici účinné nástroje, když vás někdo ze žáků tiše požádá o pomoc.

Newsletter byl vytvořen jako metodická pomůcka s cílem předcházet předčasnému odchodu žáků ze školy nebo jiných forem vzdělávání.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Mgr. Monika Langrová
734 785 999
monika.langrova@pkcentrum.cz

Mgr. Bronislava Šišková
603 185 192
bronslava.siskova@pkcentrum.cz

Autor: odborný kolektiv PKC
Graficky zpracovala: Anna Drozenová

@pkcentrum

facebook.com/pkcentrum

www.pkcentrum.cz

www.nastejnevlne.cz

Projekt „Implementace dlouhodobého záměru Zlínského kraje“. Reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_018/0012212

Newsletter je autorským dílem a je licencován dle licence Creative Commons 4.0, varianta BY-SA

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> | <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>

varovné signály

Učitel (po skončení hodiny, klidně):

„Eliško, můžu s tebou na chvilku mluvit? Všiml jsem si, že jsi dnes při zkoušení vypadala hodně **nervózně**.“

Eliška (krčí rameny):

„Já nevím... prostě jsem to nezvládla.“

Učitel (s respektem):

„To se může stát. Ale mám pocit, že toho na tebe možná poslední dobou bylo víc. Jsi **tišší než dřív a často nosíš dlouhé rukávy, i když je teplo**. Je všechno v pořádku? Je něco, co tě trápí?“

Eliška (váhá, pak potichu):

„Někdy... když je toho moc, tak si **ubližuju**. Ale nechci, aby to někdo věděl.“

Učitel (klidně, bez hodnocení):

„**Děkuji, že jsi mi to řekla. To je opravdu statečné. Chápu, že je těžké o tom mluvit. A chci, abys věděla, že v tom nejsi sama.**“

Toto je příklad, jak vytvořit bezpečný prostor pro sdílení, bez tlaku, bez hodnocení

Eliška:

„Já vím, že to není dobrý způsob... ale někdy nevím, **co jiného dělat.**“

Učitel:

„Rozumím. A právě proto je důležité, abychom ti pomohli najít jiné **cesty**, jak zvládat to, co prožíváš.“

služby organizace:
www.pkcentrum.cz

Eliška (tiše přikývne):
„Možná jo...“

Učitel:

„Děkuju ti za důvěru. Uděláme to tak, aby ses cítila bezpečně. A kdybys potřebovala mluvit kdykoli jindy, jsem tady. **Ale protože se jedná o něco, co se týká tvého zdraví a bezpečí, je mou povinností to říct tvým rodičům.** Společně pak můžeme najít cestu, jak ti pomoci, třeba i za pomoci odborníků. Můžeme to udělat tak, aby ses u toho cítila co nejlépe - třeba jim to říct společně.“

edukační video
sebepoškozování

Právní stanovisko:

Rodiče jakožto zákonní zástupci dítěte mají právo na informace o sebepoškozování dítěte, čemuž odpovídá povinnost pedagogických pracovníků takové informace rodičům poskytnout, ledaže by poskytnutí takové informace rodičům dítěte mohlo ohrozit jeho bezpečí nebo jeho zdraví.

